

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه هنر اصفهان
دانشکده معماری و شهرسازی
گروه معماری

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته معماری گرایش کارشناسی ارشد

مجموعه اقامتی چند منظوره در بستر مجموعه زیستی پایدار در حاشیه زاینده رود

استاد راهنما:

دکتر فرهنگ مظفر

دکتر محمود قلعه نوئی

استاد مشاور:

دکتر مهندس فرهاد احمدی

پژوهشگر:

عماد افخم

شهریورماه ۱۳۹۰

اظهارنامه دانشجو:

موضوع پایان نامه :

استاد راهنما:

اینجانب عماد افخم دانشجوی دوره کارشناسی ارشد رشته معماری گرایش کارشناسی راشد دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه هنر اصفهان به شماره دانشجویی ۸۷۱۱۴۰۵۲۰۱ گواهی می نمایم که تحقیقات ارائه شده در این پایان نامه توسط شخص اینجانب انجام شده و صحت و اصالت مطالب نگارش شده مورد تأیید می باشد و در موارد استفاده از کار دیگر محققان به مرجع مورد استفاده اشاره شده است. به علاوه گواهی می نمایم که مطالب مندرج در پایان نامه تاکنون برای دریافت هیچ نوع مدرک یا امتیازی توسط اینجانب یا فرد دیگری ارائه نشده است و در تدوین متن پایان نامه چارچوب مصوب دانشگاه هنر اصفهان را به طور کامل رعایت کرده ام.

امضاء دانشجو:

تاریخ:

کلیه حقوق مادی مترتب بر نتایج مطالعات، ابتکارات و نوآوری های ناشی از تحقیق، همچنین چاپ و تکثیر، نسخه برداری، ترجمه و اقتباس از این پایان نامه کارشناسی ارشد، برای دانشگاه هنر اصفهان محفوظ است. نقل مطالب با ذکر منبع بلامانع است.

دانشگاه هنر اصفهان
دانشکده معماری و شهرسازی
گروه معماری

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته معماری گرایش کارشناسی ارشد آقای عماد افخم با عنوان:

مجموعه اقامتی چند منظوره در بستر مجموعه زیستی پایدار در حاشیه زاینده رود

ارایه شده به مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه به عنوان بخشی از فعالیتهای تحصیلی لازم برای درجه‌ی کارشناسی ارشد که در تاریخ..... توسط هیأت داوران زیر بررسی و با نمره.....درجه..... به تصویب نهایی رسید

- ۱- استاد راهنمای اول پایان نامه آقای دکتر فرهنگ مظفر با مرتبه علمی استادیار امضا
- ۲- استاد راهنمای دوم پایان نامه آقای دکتر محمود قلعه نوئی با مرتبه علمی استادیار امضا
- ۳- استاد مشاور اول پایان نامه آقای مهندس فرهاد احمدی با مرتبه علمی استادیار امضا
- ۴- استاد داور داخل گروه آقای دکتر با مرتبه علمی امضا
- ۵- استاد داور خارج از گروه آقای دکتر با مرتبه علمی امضا

مهر و امضای مدیر گروه

سپاسگزارى:

از آقاىان دكتر فرهنگ مظفر، دكتر

محمود قلعه نوى و مهندس فرهاد

احمدى

تقديم به:

پدر ، مادر و تمام اعضای

گرانقدر خانواده ام

چکیده:

جهان امروز، با روندی که دول توتالیتار و ایدئولوژی سرمایه داری بر اساس پیشرفت و توسعه بی قید و شرط آغاز کرده بودند، به سمتی پیش می رود که نه تنها طبیعت و جانداران آن، بلکه کل حیات آدمی خود در معرض انحطاط و فروپاشی قرار گرفته است. توسعه پایدار و معماری سبز از جنبش هایی هستند که در مخالفت با این روند شکل گرفته اند. امروزه گسترش تهدید طبیعت تا آنجا پیش رفته است که لزوم وارد کردن این رویکردها در طراحی معماری، امری که با طبیعت ارتباط مستقیم دارد، امری ضروری شده است.

موضوع این پایان نامه طراحی یک مجتمع زیستی در حاشیه زاینده رود است که به صورت جمعی و در شش کاربری عمده طراحی می شود. قسمتی از این مجتمع مختص به طراحی کاربری اقامتی با رویکرد توسعه گردشگری بر پایه حفاظت از طبیعت یا به عبارتی دیگر انواع اکوتوریسم، آگروتوریسم و طبیعت گردی است.

هدف این طراحی تلاش برای رسیدن به شیوه ای جدید برای طراحی بافت های طبیعی و احیانا تاریخی برای از میان بردن فاصله بین انسان و طبیعت، نزدیک کردن توده های مردم به یکدیگر و گسترش گردشگری پایدار برای اشاعه فرهنگ مردمی این مرزوبوم است.

سوالاتی که در اینجا مطرح می شود بر چگونگی تاثیر اکواقامتگاه موقت (اکوهتل) بر فرهنگ و توسعه گردشگری، کمک آگری توریسم به شکوفایی اقتصادی محلی کمک می کند. مهمترین نتیجه ای که شاید بتوان از طراحی این مجموعه گرفت رسیدن به نوعی تعامل با محیط، شکوفایی اقتصادی محلی بر پایه گردشگری و شناسایی و معرفی فرهنگ روستایی این مناطق به دیگران است. برای پاسخ به این پرسش ها از روش های تحقیقی و توصیفی براساس مطالعه گردشگری و انواع آن بالاخص اکوتوریسم، آگروتوریسم و طبیعت گردی و مطالعه تاریخی هتل داری مبتنی بر بستر اجتماعی آن، نمونه های اجرا شده و ارزیابی استانداردهای معماری براساس مطالعات کتابخانه ای و مقایسه آمار و سرانه ها استفاده شده است.

کلیدواژه ها

توسعه پایدار، اکوهتل، گردشگری، اکوتوریسم، آگروتوریسم، طبیعت گردی.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	فصل اول: کلیات تحقیق
۱	مقدمه
۱	۱-۱- بیان مسئله
۳	۲-۱- اهمیت و ضرورت
۴	۳-۱- اهداف پژوهش
۴	۴-۱- چهارچوب نظری پژوهش
۴	۵-۱- اصطلاحات
۴	۱-۵-۱- اکوتوریسم یا بوم گردی
۵	۲-۵-۱- طبیعت گردی
۵	۳-۵-۱- آگروتوریسم یا آگری توریسم
۵	۴-۵-۱- اکو هتل یا اکوسکونتگاه
۷	فصل دوم: مبانی نظری قسمت اول - سکونت
۸	مقدمه
۸	۱-۲- انواع سکونت
۸	۱-۱-۲- سکونت طبیعی در آبادی
۸	۲-۱-۲- سکونت مجتمع در فضای شهری
۸	۳-۱-۲- سکونت عمومی در بنای عمومی
۹	۴-۱-۲- سکونت خصوصی در بنای مسکونی
۹	۲-۲- تاریخچه سکونت
۹	۱-۲-۲- کوچ نشینی
۱۰	۱,۱-۲-۲- چادر نشینی
۱۰	۱,۲-۲-۲- تاریخچه کوچ نشینی
۱۱	۲-۲-۲- یکجانشینی
۱۲	۲,۱-۲-۲- روستا نشینی
۱۲	۲,۲-۲-۲- شهر نشینی
۱۳	۲,۳-۲-۲- مهاجرت
۱۵	نتیجه

۱۷	فصل سوم: مبانی نظری قسمت دوم - گردشگری
۱۸	مقدمه
۱۸	۱-۳- گردشگری و تعریف آن
۱۹	۲-۳- لغت توریسم
۱۹	۳-۳- تاریخچه
۲۱	۴-۳- گردشگری در ایران
۲۲	۵-۳- انواع جاذبه ها گردشگری
۲۲	۱-۵-۳- جاذبه های طبیعی
۲۲	۲-۵-۳- جاذبه های تجاری
۲۲	۳-۵-۳- جاذبه های تاریخی
۲۲	۴-۵-۳- جاذبه های قومی و فرهنگی
۲۲	۵-۵-۳- جاذبه های پزشکی
۲۲	۶-۵-۳- رویدادهای خاص
۲۳	۷-۵-۳- پارکها
۲۳	۸-۵-۳- مذهبی
۲۳	۹-۵-۳- سایر جاذبه های گردشگری
۲۳	۶-۳- اهمیت گردشگری
۲۴	۷-۳- گردشگری و اقتصاد
۲۶	۸-۳- انواع گردشگری
۲۶	۱-۸-۳- اکوتوریسم
۲۷	۲-۸-۳- گردشگری در طبیعت (طبیعت گردی)
۲۸	۲،۱-۸-۳- جایگاه و اهمیت طبیعت گردی و منافع آن
۲۸	۳-۸-۳- آگروتوریسم
۳۰	۴-۸-۳- گردشگری روستایی (روستا گردی)
۳۱	۵-۸-۳- گردشگری مزارع
۳۱	۶-۸-۳- گردشگری فرهنگی
۳۱	۷-۸-۳- گردشگری سبز
۳۱	۸-۸-۳- جنگل گردی
۳۲	۹-۸-۳- گردشگری پایدار
۳۲	۱۰-۸-۳- ژئوتوریسم
۳۲	۹-۳- دیگر گونه های گردشگری

۳۳	گردشگری درمانی	۱-۹-۳
۳۳	گردشگری زمستانی	۲-۹-۳
۳۳	گردشگری مذهبی	۳-۹-۳
۳۴	نتیجه	
۳۶	فصل چهارم: - شناخت هتل	
۳۷	مقدمه	
۳۷	۱-۴- تعریف هتل	
۳۷	۲-۴- واژه هتل	
۳۸	۳-۴- تاریخچه هتل در جهان	
۴۰	۱-۳-۴- گراند هتل های قرن ۱۹	
۴۰	۲-۳-۴- معماری و صنعت توریسم	
۴۱	۴-۴- تاریخچه هتل در ایران	
۴۱	۱-۴-۴- هتل در اصفهان	
۴۴	۲-۴-۴- هتل در تبریز	
۴۵	۲,۲-۴-۴- گراند هتل	
۴۶	۲,۳-۴-۴- هتل جهان نما	
۴۶	۲,۴-۴-۴- هتل مروارید	
۴۶	۳-۴-۴- هتل در شیراز	
۴۷	۳,۱-۴-۴- هتل چمران شیراز	
۴۸	۴-۴-۴- هتل در یزد	
۴۸	۴,۱-۴-۴- مهمانسرای صفائیه	
۴۹	۴,۲-۴-۴- خانه گلشن (مهمانسرای لاله)	
۵۰	۴,۳-۴-۴- مهمانسرای ملک التجار	
۵۰	۵-۴-۴- هتل در قزوین	
۵۰	۵,۱-۴-۴- کاروانسرای سعد السلطنه	
۵۱	۵,۲-۴-۴- گراند هتل	
۵۲	۶-۴-۴- هتل در تهران	
۵۴	۶,۱-۴-۴- هتل هما	
۵۴	۶,۲-۴-۴- هتل آزادی	
۵۵	۷-۴-۴- هتل در دیگر شهرها	
۵۶	۵-۴- انواع هتل	

۵۷	هتل های زنجیره ای	۱-۵-۴
۵۹	هتل های ییلاقی-تفریحی	۲-۵-۴
۶۰	هتل آپارتمان و هتل اقامتگاه	۳-۵-۴
۶۱	هتل های شهری	۴-۵-۴
۶۱	هتل فرودگاهی	۵-۵-۴
۶۱	هتل بوتیک	۶-۵-۴
۶۲	هتل کندوان	۶,۱-۵-۴
۶۴	هتل غار-ترکیه	۶,۲-۵-۴
۶۵	هتل هنری (هتل - موزه)	۷-۵-۴
۶۶	هتل موضوعی	۸-۵-۴
۶۶	هتل دهکده	۹-۵-۴
۶۶	هتل های خاص یا غیر متعارف	۱۰-۵-۴
۶۶	هتل های کپسولی	۱۱-۵-۴
۶۷	هتل احیاء شده با ارزش تاریخی	۱۲-۵-۴
۶۷	هتل های بومی	۱۳-۵-۴
۶۷	متل ها	۱۴-۵-۴
۶۸	اکو هتل	۱۵-۵-۴
۶۸	ضوابط اکوهتل	۱۵,۱-۵-۴
۶۸	ویژگی های اکوهتل	۱۵,۲-۵-۴
۶۹	چند نمونه اکوهتل	۱۵,۳-۵-۴
۶۹	هتل ریموتا	۱۵,۳,۱-۵-۴
۷۲	هتل خانه دوستان	۱۵,۳,۲-۵-۴
۷۴	هتل چوبی ویزا WISA	۱۵,۳,۳-۵-۴
۷۵	۴-۶- دیگر فضاهای اقامتی	
۷۵	مهمان پذیر	۱-۶-۴
۷۵	مهمانسرا	۲-۶-۴
۷۶	هتل پانسیون	۳-۶-۴
۷۶	زائرسرا یا خانه زواری	۴-۶-۴
۷۶	مهمانسرای جوانان	۵-۶-۴
۷۶	مجتمع جهانگردی	۶-۶-۴
۷۶	اردوگاه جهانگردی	۷-۶-۴
۷۷	منازل کرایه ای	۸-۶-۴

فصل پنجم: استانداردهای هتل

۷۸	
۸۰	
۸۱	مقدمه
۸۱	۱-۵- نیازهای اصلی هتل
۸۱	۲-۵- جهت یابی و تعیین موقعیت
۸۱	۳-۵- کلیات هتل
۸۲	۱-۳-۵. مسیرهای رفت و آمد
۸۲	۲-۳-۵. پلکان
۸۲	۳-۳-۵. آسانسورها
۸۲	۴-۳-۵. سر و صدا
۸۳	۵-۳-۵. ایمنی
۸۳	۶-۳-۵. سازه مقاوم
۸۴	۷-۳-۵. حفاظت فعال
۸۴	۸-۳-۵. مسیرهای فرار
۸۴	۹-۳-۵. بهداشت
۸۵	۴-۵- فضاهای هتل
۸۵	۱-۴-۵. فضاهای خصوصی
۸۶	۱,۱-۴-۵. اتاقهای مهمان
۸۶	۱,۲-۴-۵. راهروی اتاقهای مهمان
۸۶	۱,۳-۴-۵. جهت و مکان یابی
۸۶	۱,۴-۴-۵. سرویس های بهداشتی
۸۶	۱,۵-۴-۵. انواع اتاقها
۸۷	۱,۶-۴-۵. نقش اتاق مهمان
۸۷	۱,۷-۴-۵. تجهیزات و مبلمان
۸۷	۱,۸-۴-۵. فضای استراحت - خواب
۸۸	۱,۹-۴-۵. ابعاد کلی سرویس های بهداشتی داخل اتاق
۸۸	۱,۱۰-۴-۵. لوازم ثابت
۸۹	۲-۴-۵. فضاهای عمومی
۸۹	۲,۱-۴-۵. ورودی ولابی
۹۰	۲,۲-۴-۵. پذیرش
۹۲	۲,۳-۴-۵. سالن استراحت
۹۲	۲,۴-۴-۵. سالن غذاخوری

۹۲	۲,۴,۱-۴-۵	گریل روم
۹۲	۲,۴,۲-۴-۵	تريا
۹۲	۲,۴,۳-۴-۵	بوفه
۹۳	۲,۴,۴-۴-۵	آشپزخانه
۹۵	۳-۴-۵	سالن های چند منظوره و اجتماعات
۹۶	۴-۴-۵	فضاهای خدماتی و سایر اماکن
۹۶	۵-۴-۵	سایر اماکن
۹۸	۶-۴-۵	رخت کن ها و سرویس های بهداشتی فضاهای عمومی
۹۸	۷-۴-۵	دسترسی ها و پارکینگ ها
۹۹	۸-۴-۵	معماری و مبلمان هتل
۱۰۱	۵-۵-۵	نورپردازی هتل
۱۰۲	۱-۵-۵	هال ورودی
۱۰۲	۲-۵-۵	پذیرش
۱۰۲	۳-۵-۵	راهروها: نور راهنمای گذر
۱۰۳	۴-۵-۵	رستوران
۱۰۳	۵-۵-۵	اتاق ها
۱۰۳	۶-۵-۵	حمام
۱۰۴	۷-۵-۵	سالن های جشن و اتاق های چند منظوره
۱۰۴	۸-۵-۵	اتاق های ملاقات
۱۰۵	۹-۵-۵	امکانات رفاهی و ورزشی
۱۰۵	۱۰-۵-۵	نمای بیرونی
۱۰۶	۱۱-۵-۵	پارکینگ
۱۰۷		نتیجه
۱۰۹		فصل ششم: روند طراحی
۱۱۰		مقدمه
۱۱۰	۱-۶	مکان و تحلیل سایت
۱۱۰	۲-۶	مساحت زمین
۱۱۱	۳-۶	شیب زمین
۱۱۱	۴-۶	جنس خاک
۱۱۱	۵-۶	عوامل جغرافیایی محدود کننده
۱۱۱	۶-۶	دسترسی ها
۱۱۲	۷-۶	اصول و ضوابط و معیارهای طراحی

۱۱۲	۸-۶- مبانی برنامه ریزی فضایی
۱۱۳	۹-۶- روند طراحی
۱۱۳	۱۰-۶- برنامه ریزی فیزیکی
۱۱۴	۱-۱۰-۶- بخش وروی موزه
۱۱۴	۲-۱۰-۶- بخش اداری
۱۱۴	۳-۱۰-۶- بخش فعالیتهای علمی و پژوهشی
۱۱۴	۴-۱۰-۶- بخش خدماتی
۱۱۴	۵-۱۰-۶- بخش اقامتی
۱۱۴	۶-۱۰-۶- ملاحظات اجرایی طرح
۱۱۵	۷-۱۰-۶- سازه
۱۱۶	۱۱-۶- تجزیه و تحلیل بنا و بستر آن
۱۱۸	نتیجه

فهرست جدول‌ها

صفحه	عنوان
۹۵	جدول (۱-۵): مساحت سالن‌های غذاخوری و آماده‌سازی غذا بر حسب متر مربع و بر اساس صندلی‌ها
۹۸	جدول (۲-۵): مساحت فضاهای خاص و متفرقه
۱۰۱	جدول (۳-۵): مساحت بخش‌های مختلف هتل

فهرست شکل ها

صفحه	عنوان
۹۱	شکل (۱-۵): ارتباط بین خدمات مختلف
۹۶	شکل (۲-۵): طرحواره ارتباط فضاهای مختلف غیر مسکونی
۹۷	شکل (۳-۵): طرحواره ارتباط فضاهای مختلف هتل
۱۲۰	شکل (۱-۶): مسیرهای اصلی سایت
۱۲۰	شکل (۲-۶): رابطه سایت با کوه و روستا
۱۲۱	شکل (۳-۶): فضای ارتباطی و فضای خدماتی
۱۲۱	شکل (۴-۶) مسیرهای رابط کوه با روستا
۱۲۲	شکل (۵-۶) ایجاد کاربری ها
۱۲۲	شکل (۶-۶) مسیر تراموا - دیوارهای حائل بین فضای مسکونی و حوضه عمومی

فهرست نقشه ها

صفحه	عنوان
۱۱۰	نقشه (۶-۱) کل سایت. قسمت داخل دایره سایت اکوهتل
۱۱۱	نقشه (۶-۲) مساحت سایت
۱۲۹	نقشه (۶-۳): سایت پلان در مقیاس (۱/۴۰۰)
۱۳۰	نقشه (۶-۴): پلان طبقه همکف در مقیاس (۱/۲۵۰)
۱۳۱	نقشه (۶-۵): پلان طبقه دوم و بام در مقیاس (۱/۲۵۰)
۱۳۲	نقشه (۶-۶): پلان زیر زمین در مقیاس (۱/۲۵۰)
۱۳۳	نقشه (۶-۷): مقطع عرضی در مقیاس (۱/۳۰۰)
۱۳۴	نقشه (۶-۸): نما در مقیاس (۱/۳۰۰)
۱۳۵	نقشه (۶-۹): پلان فضاهای خدماتی در مقیاس (۱/۲۵۰)
۱۳۶	نقشه (۶-۱۰): اتاق های هتل در مقیاس (۱/۲۵۰)
۱۳۷	نقشه (۶-۱۱): اتاق ها در مقیاس (۱/۲۵۰)
۱۳۸	نقشه (۶-۱۲): سوئیت ها در مقیاس (۱/۲۵۰)
۱۳۹	نقشه (۶-۱۳): سوئیت ها در مقیاس (۱/۲۵۰)
۱۴۰	نقشه (۶-۱۴): نما از سمت شرقی با مقیاس (۱/۳۰۰)
۱۴۱	نقشه (۶-۱۵): مقطع عرضی از سایت با مقیاس (۱/۳۰۰)